

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 288/2022-32

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Antalom, PhD., Hlavná 13, Trnava, proti postupu Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 12/2005 takto

r o z h o d o l:

1. Postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 12/2005 **boli porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Krajskému súdu v Trnave **prikazuje**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 12/2005 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadost'učinenie v sume **5 000 eur**, ktoré **je** Krajský súd v Trnave **povinný** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia
4. Krajský súd v Trnave **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **616,38 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. apríla 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 12/2005 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že 28. októbra 2005 bola Krajskou prokuratúrou v Trnave podaná proti sťažovateľovi obžaloba ako jednému z obžalovaných (pre trestný čin vraždy spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 219 ods. 1 a 2 písm. j) Trestného zákona a pre trestný čin porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 238 ods. 1 a 3 Trestného zákona, pozn.). Sťažovateľ, opíšuc chronologický priebeh napadnutého konania, uvádza, že považuje za absolútne neprípustné, aby trestné konanie týkajúce sa obzvlášť závažného zločinu nebolo ani po 17 rokoch právoplatne skončené. Vec sťažovateľa je do určitej miery zložitá, avšak ani zvýšená náročnosť prejednávanej veci nemôže ospravedlniť doterajšiu dĺžku napadnutého konania. Hoci krajský súd v napadnutom konaní uskutočňoval hlavné pojednávania a vo veci už trikrát rozhodol (sťažovateľa spod obžaloby oslobodil, pozn.), všetky rozsudky boli pre ich nesprávnosť opakovane odvolacím súdom zrušené. Z uvedeného dôvodu nemožno považovať postup krajského súdu za efektívny a bezprietáhový.

3. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, že boli porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a prikáže krajskému súdu konať bez zbytočných prietáhov. Súčasne sa domáha priznania finančného zadost'učinenia v sume 14 000 eur a náhrady trov konania.

4. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 288/2022 z 19. mája 2022 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť sťažovateľa v celom rozsahu na ďalšie konanie.

5. Ústavný súd v tejto veci upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov, doložených príloh a obsahu súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v podstatnej časti svojej ústavnej sťažnosti opisuje skutkový stav veci uvádzajúc, že doterajšia neprimeraná dĺžka napadnutého konania je zapríčinená nečinnosťou a neefektívnou činnosťou krajského súdu, čoho dôkazom sú najmä tri oslobodzujúce rozsudky opakovane zrušované súdom druhej inštancie. Zdôrazňuje, že trestné konanie trvajúce 17 rokov dlhodobo negatívnym spôsobom ovplyvňuje psychiku a osobný život sťažovateľa, pričom právna neistota,

v ktorej sa dosiaľ nachádza trvá v podstate celý jeho dospelý život (trestné stíhanie proti nemu začalo, keď mal 19 rokov, pozn.) a má na jeho osobu deštruktívny dopad.

III.

Vyjadrenie krajského súdu a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie krajského súdu

7. Krajský súd vo svojom vyjadrení č. k. Spr 196/22 z 9. mája 2022 uviedol podrobný chronologický prehľad procesných úkonov realizovaných v napadnutom konaní. Predseda krajského súdu vysvetlil, že predmetná trestná vec nie je dosiaľ skončená z dôvodu, že po zrušení prvostupňových rozhodnutí (celkom trikrát) Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalej len „najvyšší súd“) prikázal krajskému súdu vec prejednať v inom zložení senátu. Vo veci postupne prišlo k zmene v zložení senátu z dôvodu dlhotrvajúcej práceneschopnosti člena senátu, predsedu senátu, ako aj z dôvodu, že jeden z obžalovaných sa nachádzal vo väzbe v Nemecku. Po vygenerovaní nového zloženia senátu sa vo veci vykonáva opätovne celé dokazovanie od začiatku. Dosiaľ boli vypočutí obžalovaní, poškodení a svedkovia. Je potrebné vypočuť ešte minimálne piatich svedkov, prečítať výpovede svedkov, vypočuť znalcov a oboznámiť listinné dôkazy. Vo veci boli zrušené dve nariadené hlavné pojednávania z dôvodu pandemickej situácie. Vzhľadom na veľký počet ľudí (9 obhajcov, 3 obžalovaní, senát, asistentka, prokurátor a svedkovia) v pojednávacej miestnosti nebolo možné dodržať pandemické opatrenia, ktoré by zabránili šíreniu ochorenia COVID-19.

III.2. Replika sťažovateľa

8. Sťažovateľ k obsahu vyjadrenia krajského súdu vo svojej replike uviedol, že dôvody uvádzané súdom nemôžu ospravedlniť absolútne neprimeranú dĺžku konania a stav právnej neistoty, ktorý u sťažovateľa pretrváva v podstate celý jeho dospelý život. K argumentácii o niekoľkonásobnom zrušení rozsudkov krajského súdu sa sťažovateľ domnieva [čo podľa neho potvrdzuje i konštantná prax ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“)], že ak k zrušeniu týchto rozsudkov došlo z dôvodu ich nesprávnosti, nemožno obdobie, počas ktorého boli vydávané a následne zrušované, pričítať na vrub nikomu inému než konajúcemu súdu, ktorý prierah nesprávnosťou svojich rozhodnutí spôsobil. Pokiaľ ide o zmenu zloženia senátu z dôvodu dlhotrvajúcej práceneschopnosti člena senátu, predsedu senátu, ako aj z dôvodu, že obžalovaný sa nachádzal vo väzbe v Nemecku, sťažovateľ síce rozumie, že ide o objektívny stav, avšak on tento stav nespôsobil. Keďže personálne otázky súdu sú výlučne internou záležitosťou súdu a predĺženie konania z týchto dôvodov je spôsobné samotným súdom, takýmito dôvodmi nemožno ospravedlňovať absolútne neprimeranú dĺžku predmetného trestného konania. V súvislosti s aktuálnym postupom krajského súdu sťažovateľ uviedol, že je síce pravdou, že súd koná pravidelne, avšak podľa jeho názoru nepostupuje hospodárne a efektívne, keď napríklad na jedno pojednávanie predvoláva iba štyroch svedkov.

IV. Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

IV.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods.2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru

9. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov spočíva v konštatovaní nečinnosti a nesústreďenej činnosti krajského súdu s dôrazom na skutočnosť, že v čase podania ústavnej sťažnosti v napadnutom konaní nebolo právoplatne rozhodnuté ani po viac ako 17 rokoch od podania obžaloby.

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 osvojil judikatúru ESĽP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, IV. ÚS 120/2018) a môžu byť ústavným súdom posudzované spoločne.

11. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie už citovaného práva vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, ale aj osoba, proti ktorej sa vedie trestné konania, ktoré nastupuje až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04, III. ÚS 154/06, II. ÚS 118/2019).

12. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť v každom súdnom konaní (teda i v trestnom konaní) taký procesný postup, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty strán (III. ÚS 233/2021). Táto povinnosť súdu je implicitne obsiahnutá aj v § 1 a § 2 ods. 7 Trestného poriadku. Podľa § 247 ods. 5 Trestného poriadku pri nariadení hlavného pojednávania urobí predseda senátu všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie jeho riadneho priebehu a na to, aby vec bolo možné prejednať a rozhodnúť bez jeho odročenia. Pokiaľ ide o význam veci pre sťažovateľa, vo všeobecnosti platí, že doba trestného konania sa posudzuje prísnejšie než doba konania v občianskoprávných veciach, a to vzhľadom na dôsledky trestného konania (II. ÚS 32/03, III. ÚS 183/05).

13. Z judikatúry ESĽP tiež vplýva, že v súvislosti s ochranou práva na prejednanie veci v primeranej lehote priznaného čl. 6 ods. 1 dohovoru primeraná lehota na rozhodnutie v trestnej veci začína plynúť od obvinenia, ku ktorému spravidla dochádza v prípravnom konaní a zahŕňa celé konanie vo veci vrátane odvolacích konaní (rozsudok ESĽP z 28. 6. 1978 vo veci König proti Spolkovej republike Nemecko, séria A, č. 27, s. 33, § 98).

14. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.), ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESĽP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07).

15. V konkrétnom posudzovanom prípade sťažovateľa ústavný súd nepostupoval striktnie podľa uvedených kritérií, hoci vykazuje určitú skutkovú náročnosť (viac obžalovaných, pozn.), a to vzhľadom na extrémnu dĺžku trestného konania (17 rokov) s absenciou právoplatného rozhodnutia vo veci. Takéto extrémne dlhé konanie zo strany všeobecného súdu *prima facie* odôvodňuje vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a rovnako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vo vzťahu k strane, ktorá je subjektom takéhoto konania.

16. Ústavný súd vo vzťahu k postupu krajského súdu v napadnutom konaní konštatuje, že už zo samotnej dĺžky vedeného trestného konania (v čase rozhodovania ústavného súdu v trvaní 17 rokov) bez bližšieho pohľadu na jednotlivé časové úseky medzi jednotlivými procesnými úkonmi alebo obdobia, počas ktorých sa súdny spis na krajskom súde nenachádzal, možno vyvodiť, že vo veci konajúci súd nerespektoval zásadu rýchlosti a efektívnosti súdneho konania a spôsobil tak extrémne prietahy, čo je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľné. Výrazne hmatateľnou je nesústredená činnosť konajúceho súdu, ktorý opakovane rozhodol v trestnej veci rozsudkami z 12. júla 2007, 11. októbra 2010 a naposledy 23. septembra 2015, ktorými sťažovateľa spod obžaloby oslobodil. Najvyšší súd predmetné rozsudky napadnuté odvolaním prokurátora a jedného z obžalovaných opakovane zrušil, naposledy tak urobil uznesením č. k. 5 To 12/2015 z 29. októbra 2015, keď vec po zrušení rozsudku vrátil krajskému súdu na prejednanie a rozhodnutie v inom zložení senátu. Od posledného vrátenia veci najvyšším súdom (súdny spis vrátený krajskému súdu 4. decembra 2015) sa činnosť krajského súdu na niekoľko rokov zdecimovala na generovanie nového zloženia senátu (resp. opakované zmeny v jeho obsadení) a lustráciu pobytu jedného z obžalovaných. Hlavné pojednávanie v novom zložení senátu sa uskutočnilo až 8. júla 2020, čiže takmer až po piatich rokoch od vrátenia veci súdom druhej inštancie. Už spomínané striedanie sudcov a opakované zmeny v zložení senátu, ktorý mal vec prejednať, nepochybne negatívne ovplyvnili priebeh napadnutého konania, všeobecne však treba zastávať názor, že ani sudcovia, ani predseda súdu sa v spore extrémne presahujúcom akceptovateľnú dĺžku konania nemôžu vyvinieť z porušovania zákonom im uloženým povinností. Aktuálne sa krajský súd vo veci snaží konať plynule, nariaďuje pojednávania s primeraným časovým odstupom (najbližšie nariadené pojednávanie na 19. október a 7. december 2022), na ktorých realizuje výsluch svedkov. Je však zrejmé, že skončenie predmetnej trestnej veci hoci len rozsudkom súdu prvej inštancie nemožno v dohľadnej dobe očakávať.

17. Ústavný súd v súvislosti s opakovaným rozhodovaním o podanom opravnom prostriedku súdom druhej inštancie (bod 6 a 16 odôvodnenia tohto nálezu) v súlade s judikatúrou ESLP uvádza, že nemožno ospravedlniť prietahy, ktoré vznikli opakovaným zrušením rozhodnutí súdu nižšej inštancie odvolacím súdom, najmä keď sú mu vytýkané chyby, ktorých sa tento súd dopustil (pozri napr. rozsudok ESLP vo veci Spas Todorov proti Bulharsku z 5. 11. 2009, č. 38299/05, § 41 – § 44). Zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08), ktorú možno v postupe krajského súdu konštatovať opakovane.

18. Ústavný súd k obrane krajského súdu týkajúcej sa nepriaznivej pandemickej situácie a s ňou spojenými opatreniami uvádza, že dĺžka posudzovaného obdobia bola ústavne neprimeraná už pred pandemickou situáciou, avšak v dôsledku jej pretrvávania prispela k celkovej dĺžke konania. Podľa ústavného súdu však ani epidemiologická situácia nepredstavuje zásadnú prekážku

pre fungovanie súdnictva (III. ÚS 421/2020). Ústavný súd tiež konštatuje, že dĺžka súdneho konania by mala v „rozumnej miere“ zodpovedať intenzite faktorov, ktoré môžu konanie predlžovať (III. ÚS 49/01).

19. Vo veci sťažovateľa považuje ústavný súd za vhodné poukázať i na právny názor vyslovený vo veci sp. zn. I. ÚS 418/2014 a reflektujúci judikatúru ESĽP, v zmysle ktorého k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov môže dôjsť aj vtedy, ak konanie trvá (globálne) neprimerane dlhú dobu, a to bez ohľadu na to, či v posudzovanom prípade boli zaznamenané prietahy spôsobené postupom súdu, resp. iného príslušného orgánu verejnej moci. K porušeniu uplatňovaných práv môže dôjsť aj vtedy, ak nedošlo v konaní k prietahom, a naopak, i keď k prietahom v konaní došlo, nemusí vždy ísť o porušenie práva na prerokovanie veci v primeranej dobe, ak konanie ako celok zodpovedá dobou svojho trvania času, v ktorom je možné uzavretie konania spravidla očakávať (rozsudok ESĽP z 22. 6. 2004 vo veci Libanský proti Českej republike, sťažnosť č. 48446/99, rozsudok ESĽP z 29. 6. 2004 vo veci Králíček proti Českej republike, sťažnosť, č. 50248/99).

20. Obvinený má v trestnom konaní právo na to, aby o jeho obvinení bolo rozhodnuté v primeranej lehote. Toto právo je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Podmieňuje priamo spravodlivý charakter konania tým, že zabráňuje strate dôkazov alebo oslabeniu ich dôkaznej hodnoty. Bráni tiež tomu, aby obvinený bol príliš dlho vystavený zásahom do svojich práv a slobôd a neistote o svojom osude (rozsudok ESĽP z 27. 6. 1968 vo veci Wemhoff proti Nemecku, sťažnosť č. 2122/64, bod 18).

21. Nečinnosťou a neefektívnou činnosťou krajského súdu došlo v trestnom konaní k porušeniu základných práv sťažovateľa namietaných v jeho ústavnej sťažnosti. Obdobia nečinnosti bez existencie akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné prietahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu neospravedliteľné, keďže svojimi dôsledkami v kontexte viac ako 17 rokov od podania obžaloby (28. októbra 2005) môžu nadobudnúť charakter odopretia spravodlivosti (I. ÚS 61/08). Ústavný súd, berúc zreteľ na podstatu dotknutých práv sťažovateľa, kvalifikoval nečinnosť a nesústredenú činnosť krajského súdu ako relevantné prietahy v trestnom konaní a deklaroval porušenie namietaných práv.

22. Trestná vec sťažovateľa v čase rozhodovania ústavného súdu stále nie je skončená, dokonca ani rozhodnutá, a ani snaha krajského súdu postupovať v konaní plynule a vec priebežne prejednať nič nemení na záveroch ústavného súdu, že celková extrémna dĺžka trvania predmetného trestného konania vedeného súdom prvej inštancie výrazne vybočila z rámca požiadavky dosiahnutia konečného rozhodnutia vo veci v primeranej lehote a že ničím neospravedliteľným liknavým postupom krajského súdu v napadnutom konaní došlo k neprimeraným prietahom, čím bolo nesporne zasiahnuté do ústavne zaručeného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu). Krajský súd nesie plnú zodpovednosť nielen za nečinnosť v danej veci, ale hlavne za svoj opakovaný nesústredený postup (k tomu pozri aj bod 16 odôvodnenia tohto nálezu), ktorý nemožno ničím ospravedlniť.

V.

Prikázanie vo veci konať a primerané finančné zadosťučinenie

23. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

24. Prieťahy či nečinnosť súdu v konaní sú ústavným súdom hodnotené ako iný zásah súdu voči základným ústavne zaručeným právam a slobodám. Z tejto fakticity vyplýva, že porušenie práva na primerané súdne konanie nemožno dodatočne napraviť. Možno zabrániť, aby nedošlo k ďalším prieťahom (ústavným príkazom konať), ale už raz vzniknutý prieťah odstrániť nemožno, možno len poskytnúť za porušenie tohto práva primerané finančné zadosťučinenie podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde.

25. Keďže napadnuté konanie v čase rozhodovania o ústavnej sťažnosti nie je stále skončené, ústavný súd formuloval všeobecnému súdu príkaz konať (bod 2 výroku nálezu).

26. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04, I. ÚS 164/2018).

27. Prihliadajúc na petit ústavnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ si uplatnil primerané finančné zadosťučinenie v sume 14 000 eur, ktoré považuje za spravodlivé vzhľadom na predmet konania, jeho neprimeranú celkovú dĺžku, neefektívny postup krajského súdu dlhoročnú pretrvávajúcu právnu neistotu sťažovateľa vyplývajúcu z absencie právoplatného rozhodnutia v trestnej veci (k tomu pozri aj bod 7 odôvodnenia tohto nálezu).

28. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Ústavný súd považoval sťažovateľom požadovanú výšku finančného zadosťučinenia za neprimeranú a na tomto mieste pripomína, že priznané finančné zadosťučinenie nie je kompenzáciou za možný neúspech v konaní pred všeobecným súdom, ale len zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou.

29. Keďže cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04).

30. Vzhľadom na konštatovanú nečinnosť okresného súdu, jeho neefektívny postup v napadnutom konaní, intenzitu zásahu do namietaných práv sťažovateľa, ale aj komplikovanosť procesu, pobyt sťažovateľa vo výkone trestu (od 14. októbra 2016) a pátranie po jeho pobyte na slobode v roku

2020 považoval ústavný súd priznanie sumy 5 000 eur za primerané finančné zadost'učinenie (bod 3 výroku nálezu) a vo zvyšnej časti návrhu s'ťažovateľa nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

31. Ústavný súd priznal s'ťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 616,38 eur.

32. Ústavný súd pri vyčíslení náhrady trov konania vychádzal z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Advokátovi patrí náhrada trov konania za tri úkony právnej služby vykonané v roku 2022 (príprava a prevzatie veci, podanie ústavnej s'ťažnosti, replika s'ťažovateľa) v hodnote 3 x 193,83 eur plus režijný paušál 3 x 11,87 eur. Trovy konania tak predstavujú sumu spolu 616,38 eur (bod 4 výroku tohto nálezu).

33. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu s'ťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 19. októbra 2022

Miloš Mad'ar
predseda senátu